

EVROPSKÝ VÝBOR PRO SOCIÁLNÍ PRÁVA

ROZHODNUTÍ O ODŮVODNĚNOSTI

Přijato: 20. ledna 2015
Oznámeno: 28. ledna 2015
Zveřejněno: 29. května 2015

Association for the Protection of All Children (APPROACH) Ltd. proti České republice
stížnost č. 96/2013

Evropský výbor pro sociální práva, výbor nezávislých expertů založený podle článku 25 Evropské sociální charty (dále jen „Výbor“), na svém 276. zasedání ve složení:

Eliane CHEMLA, předsedkyně,
Monika SCHLACHTER,
Petros STANGOS,
Colm O’CINNEIDE,
Lauri LEPPIK,
Birgitta NYSTRÖM,
Giuseppe PALMISANO,
Karin LUKAS,
Jozsef HAJDU,
Marcin WUJCZYK,
jemuž asistoval Régis BRILLAT, tajemník,

po poradách konaných ve dnech 5. prosince 2014 a 20. ledna 2015,
na základě zprávy, kterou předložila Monika SCHLACHTER,
vynesl toto rozhodnutí, které bylo přijato posledně uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Stížnost podaná organizací Association for the Protection of All Children [Sdružení na ochranu všech dětí] (APPROACH) byla doručena dne 4. února 2013. Vládě byla oznámena dne 7. února 2013.
2. Stěžovatelská organizace tvrdí, že Česká republika porušuje článek 17 Evropské sociální charty z roku 1961 (dále jen „Charta z roku 1961“) tím, že zde neexistuje výslovný a účinný zákaz tělesného trestání dětí v rodině a všech formách neinstitutonální péče o dítě. Taktéž tvrdí, že Česká republika nevynakládá patřičné úsilí k vyloučení takových trestů v praxi.
3. Předseda výboru v souladu s čl. 29 odst. 1 jednacího řádu Výboru dne 26. března 2013 vyzval vládu České republiky (dále jen „vláda“), aby do 3. května 2013 předložila své písemné stanovisko k přijatelnosti stížnosti.

4. Stanovisko vlády k přijatelnosti bylo doručeno dne 3. května 2013 a vyjádření organizace APPROACH k uvedenému stanovisku bylo doručeno dne 13. května 2013.
5. Dne 2. července 2013 prohlásil Výbor stížnost za přijatelnou. Dne 10. července 2013 bylo rozhodnutí o přijatelnosti stížnosti oznámeno oběma stranám a vláda byla současně vyzvána k předložení písemného stanoviska k odůvodněnosti stížnosti ve lhůtě do 27. září 2013.
6. Dne 16. července 2013 Výbor v souladu s čl. 7 odst. 1 Protokolu zakládajícího systém kolektivních stížností (dále jen „Protokol“) vyzval smluvní strany Protokolu a státy, které učinily prohlášení podle čl. D odst. 2 revidované Charty, aby do 27. září 2015 předložily případné připomínky k odůvodněnosti stížnosti.
7. Žádné takové připomínky nebyly Výboru doručeny.
8. Stanovisko vlády k odůvodněnosti stížnosti bylo doručeno dne 25. září 2013.
9. Organizace APPROACH byla vyzvána, aby se ke stanovisku vlády k odůvodněnosti stížnosti vyjádřila do 2. prosince 2013. Předseda Výboru prodloužil tuto lhůtu na žádost organizace APPROACH do 20. ledna 2014. Odpověď byla doručena dne 17. ledna 2014.
10. Dne 31. března 2014 předseda Výboru povolil na žádost vlády, aby tato předložila doplňující vyjádření k odůvodněnosti stížnosti ve lhůtě do 7. května 2014. Vláda toto vyjádření doručila dne 6. května 2014.

PODÁNÍ ÚČASTNÍKŮ ŘÍZENÍ

A. Stěžovatelská organizace

11. Organizace APPROACH žádá Výbor, aby rozhodl, že Česká republika porušuje článek 17 Charty z roku 1961 tím, že zde neexistuje výslovný a účinný zákaz veškerých tělesných trestů dětí v rodině a ve všech neinstitucionálních formách péče o dítě, a dále tím, že dle stěžovatelské organizace nevynakládá odpovídající úsilí k vyloučení takových trestů v praxi.

B. Žalovaná vláda

12. Vláda tvrzení organizace APPROACH odmítá.

PŘÍSLUŠNÉ VNITROSTÁTNÍ PRÁVO A PRAXE

13. Účastníci řízení ve svých podáních mj. odkazují na prameny vnitrostátního práva, jimiž jsou:
 - Ústava České republiky ze dne 16. prosince 1992, ve znění pozdějších změn;
 - ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů;
 - zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, § 31 odst. 2;
 - zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, § 49;
 - zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů;
 - zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 146 a 198;
 - zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném od 1. ledna 2014, § 857 odst. 2 a § 884 odst. 2.
14. Nový občanský zákoník upravuje rodičovskou odpovědnost takto (v anglickém znění rozhodnutí použit neoficiální překlad předmětných ustanovení):¹
- „§ 857
- (1) Dítě je povinno dbát svých rodičů.
- (2) Dokud se dítě nestane svéprávným, mají rodiče právo usměrňovat své dítě výchovnými opatřeními, jak to odpovídá jeho rozvíjejícím se schopnostem, včetně omezení sledujících ochranu morálky, zdraví a práv dítěte, jakož i práv jiných osob a veřejného pořádku. Dítě je povinno se těmto opatřením podřídit.“
- „§ 884
- (1) Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dítěte. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině.
- (2) Výchovné prostředky lze použít pouze v podobě a míře, která je přiměřená okolnostem, nehrozuje zdraví dítěte ani jeho rozvoj a nedotýká se lidské důstojnosti dítěte.“

PŘÍSLUŠNÉ MEZINÁRODNÍ DOKUMENTY

I. Rada Evropy

15. Evropská úmluva o lidských právech z roku 1950 (dále jen „Úmluva“) obsahuje následující ustanovení:
- Článek 3 – Zákaz mučení
- „Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.“
- Článek 8 – Právo na respektování rodinného a soukromého života
- „1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.
2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“
- a. Relevantní rozsudky Evropského soudu pro lidská práva**
- Věc *A. proti Spojenému království*, stížnost č. 100/1997/884/1096, rozsudek ze dne 23. září 1998;
 - Věc *Costello-Roberts proti Spojenému království*, stížnost č. 13134/87, rozsudek ze dne 25. března 1993;
 - Věc *Cambell a Cosans proti Spojenému království*, stížnosti č. 7511/76 a 743/76, rozsudek ze dne 25. února 1982.
- b. Další dokumenty**
16. Parlamentní shromáždění Rady Evropy přijalo dne 24. června 2004:
- doporučení č. 1666 (2004), „Celoevropský zákaz tělesných trestů dětí“.

¹ Pozn. vlády: Opravena zjevná nesprávnost v označení odstavců.

II. Organizace spojených národů

17. Úmluva OSN o právech dítěte (New York, 20. listopadu 1989; platnost od 2. září 1990, United Nations Treaty Series, vol. 1577; pro Českou republiku jako nástupnický stát vstoupila v platnost dne 22. února 1993) obsahuje následující ustanovení:

Článek 19

„1. Státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, činí všechna potřebná zákonodárná, správní, sociální a výchovná opatření k ochraně dětí před jakýmkoli tělesným či duševním násilím, urážením nebo zneužíváním, včetně sexuálního zneužívání, zanedbáváním nebo nedbalým zacházením, trýzněním nebo vykořisťováním během doby, kdy jsou v péči jednoho nebo obou rodičů, zákonných zástupců nebo jakýchkoli jiných osob starajících se o dítě.

2. Tato ochranná opatření zahrnují podle potřeby účinné postupy k vytvoření sociálních programů zaměřených na poskytnutí nezbytné podpory dítěti a těm, jimž je svěřeno, jakož i jiné formy prevence. Pro účely zjištění, oznámení, postoupení, vyšetřování, léčení a následné sledování výše uvedených případů špatného zacházení s dětmi zahrnují rovněž podle potřeby postupy pro zásahy soudních orgánů.“

18. Obecný komentář č. 8 (2006) Výboru pro práva dítěte, „Právo dítěte na ochranu před tělesnými tresty a dalšími krutými nebo ponižujícími formami trestu“ (CRC/C/GC/8; body 21–22), uvádí mj.:

„Po zviditelnění tohoto problému je jasné, že realita je v přímém rozporu s rovnými a nezczitelnými právy dítěte na respektování jejich lidské důstojnosti a fyzické nedotknutelnosti. Odlišná povaha dětí, jejich počáteční závislý a rozvíjející se stav, unikátní lidský potenciál a také jejich zranitelnost však vyžadují spíše vyšší než nižší právní a jinou ochranu před všemi formami násilí.“

„Výbor zdůrazňuje, že vyloučení násilného a ponižujícího trestání dětí pomocí změny zákonů a dalších potřebných opatření je první a bezpodmínečnou povinností smluvních států.“

19. Obecný komentář č. 13 (2011) Výboru pro práva dítěte, „Právo dítěte na ochranu před všemi formami násilí“ (CRC/C/GC/13; bod 17) mj. uvádí:

„Výbor soustavně prosazuje zcela nekompromisní postoj ke všem formám násilí na dětech, i těm minimálním, s tím, že jsou nepřijatelné a že jeho prohlášení „Žádné formy fyzického či psychického násilí“ neponechává prostor pro jiný výklad. Četnost a závažnost újmy ani úmysl poškodit nejsou definičním předpokladem násilí. Smluvní strany se na tyto faktory mohou odvolat ve svých intervenčních strategiích, aby umožnily přiměřené zásahy v zájmu dítěte, ale definice nesmí žádným způsobem oslabit absolutní právo dítěte na lidskou důstojnost a fyzickou a duševní integritu tím, že by popsala určité formy násilí jako právně a/nebo společensky přijatelné.“

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

20. Článek 17 Charty z roku 1961 zní:

Článek 17 – Právo matek a dětí na sociální a hospodářskou ochranu

Část I: „Každý má právo využít jakýchkoli opatření, která mu umožní dosáhnout co nejlepšího zdravotního stavu.“

Část II: „S cílem zajistit účinné uplatnění práva na ochranu zdraví se smluvní strany zavazují buď přímo, nebo ve spolupráci s veřejnými a soukromými organizacemi přijímat opatření zaměřená zejména na:

3. odstranění příčin nemocí v co nejvyšší možné míře;

...“

Preambule (výňatek)

....

majíce na zřeteli, že užívání sociálních práv by mělo být zajištěno bez diskriminace z důvodu rasy, barvy, pohlaví, náboženství, politického názoru, národního původu nebo sociálního původu;“

A. Tvrzení účastníků řízení

1. Stěžovatelská organizace

21. Organizace APPROACH tvrdí, že příslušná právní úprava neobsahuje zákaz veškerých tělesných trestů dětí v rámci rodiny i v jiném neinstitucionálním prostředí a není jednotně vykládána tak, aby v praxi nebylo tělesné trestání dětí považováno za přípustné.
22. Stěžovatelská organizace předkládá údaje o rozsahu využívání tělesných trestů, z něhož plyne, že tělesné trestání dětí je rozšířené.
23. Organizace APPROACH připomíná, že Výbor v rámci mechanismu pravidelných zpráv opakovaně shledal, že tento stav je v rozporu s článkem 17 (Závěry z let 2005 a 2011). Též uvádí, že Výbor pro práva dítěte ve svých závěrečných doporučeních doporučil přijetí právního předpisu, jenž by tělesné tresty výslovně zakazoval, a dále, aby se Česká republika začala zabývat rozšířenou tolerancí tělesných trestů (CRC/C/CZE/CO/3-4, 4. srpna 2011). České republice byl též doporučen výslovný zákaz tělesných trestů v rámci Všeobecného periodického přezkumu OSN v roce 2012.
24. Stěžovatelská organizace uvádí, že byt' vláda v roce 2010 projednávala přijetí právní úpravy výslovně zakazující tělesné trestání dětí, při změně příslušných právních předpisů k tomu nedošlo (CRC/C/CZE/Q/3-4/Add.1, 4. srpna 2011; CAT/C/CZE/Q/4-5/Add.1, 13. července 2012; CAT/C/SR/.1071, 30. května 2012). Namísto toho novelizovala ustanovení občanského zákoníku v tom smyslu, že je tělesné trestání dětí přípustné, není-li nepřiměřené.
25. Organizace APPROACH dále tvrdí, že tělesné tresty jsou zakázány v ústavní a předškolní péči, avšak jsou povoleny v neinstitucionální péči. Zákon o ústavní výchově taktéž neobsahuje konkrétní zákaz tělesných trestů.
26. Organizace APPROACH tak považuje českou právní úpravu za nedostatečnou, protože neobsahuje úplný a výslovný zákaz tělesných trestů, mírné formy tělesného trestání jsou přípustné a tělesné tresty v praxi zůstávají i nadále rozšířené, a to v rozporu s článkem 17 Charty z roku 1961.

2. Žalovaná vláda

27. Vláda v první řadě namítá, že článek 17 Charty z roku 1961 nevyžaduje obecný zákaz veškerých tělesných trestů. Česká republika dosud neratifikovala revidovanou Chartu a tvrdí, že ji nelze považovat za pozdější dohodu, praxi ani pravidlo mezinárodního práva, které by mělo být mezi stranami ve vztahu k České republice závazné ve smyslu čl. 31 odst. 3 Vídeňské úmluvy o smluvním právu.
28. Dále vláda tvrdí, že předmět a účel mezinárodní smlouvy, jak stanoví čl. 31 odst. 1 Vídeňské úmluvy, má být dovozován z mezinárodní listiny, která je platná pro příslušnou stranu, nikoliv ze samostatné smlouvy. Vláda tak má za to, že předmět a účel článku 17 Charty z roku 1961 se týkají výhradně pracovního práva.
29. K meritu stížnosti vláda uvádí, že vnitrostátní právní úprava tělesné trestání dětí zakazuje, tedy zakazuje jakékoliv tresty, kde je použita tělesná síla způsobující bolest, či byt' nepatrné nepohodlí dítěte. Tělesný trest za použití předmětu, na citlivou část těla, nebo když po ranách zůstávají na těle stopy, je již považován za týrání dítěte.
30. Přestože vnitrostátní právní úprava neobsahuje výslovný zákaz veškerých tělesných trestů v rodině a v jiných prostředích, nelze ji vykládat tak, že takové tresty povoluje. Tělesné tresty dětí by stejně tak neměly být považovány za společensky přijatelné.

31. Dle vlády platná právní úprava poskytuje dostatečnou ochranu dětí tím, že připouští výchovné prostředky, které neohrožují důstojnost dítěte, jeho tělesné či duševní zdraví či citový vývoj. Ustanovení právních předpisů vztahující se na tělesné trestání dětí byla formulována tak, aby nepřiměřené tresty vylučovala.
32. V souladu s § 31 odst. 2 zákona o rodině ve znění účinném do konce roku 2013 byli rodiče povinni chránit zájmy dítěte. Rodiče a osoby v obdobném postavení měly „právo užít přiměřených výchovných prostředků tak, aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a jakkoli ohroženo jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj.“ V současném § 857 odst. 2 nového občanského zákoníku (viz § 14 výše) je obsaženo obdobné ustanovení. Dle mínění vlády se přitom přiměřenými výchovnými opatřeními nerozumí tělesné tresty.
33. Vláda dále konstatuje, že s účinností od ledna 2014 ustanovení § 59 odst. 1 písm. h) zákona o sociálně-právní ochraně dětí již nevyžaduje úmysl ponížit lidskou důstojnost dítěte a novelizované znění stanoví, že se přestupku dopustí ten, kdo použije vůči dítěti úmyslně či z nedbalosti nepřiměřený výchovný prostředek nebo omezení. Dle vlády se novelizované ustanovení vztahuje na všechny osoby odpovědné za výchovu dítěte, tj. rodiče, pracovníky škol a předškolních zařízení, pracovníky zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy i pracovníky zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.
34. Tělesné trestání, které překročí určitý stupeň intenzity a je považováno za společensky škodlivé, je trestné podle trestního zákoníku. Vláda uvádí, že podle ustanovení § 198 trestního zákoníku může tělesné trestání naplňovat skutkovou podstatu trestného činu týrání svěřené osoby. Takový skutek se však vyznačuje vyšším stupněm hrubosti a delší dobou trvání. Případně se může jednat o týrání ve smyslu § 199 trestního zákoníku, přičemž k použití ani jednoho z těchto ustanovení se nevyžaduje, aby šlo o jednání soustavné či aby u týrané osoby vznikly následky na zdraví (usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. Tdo 389/2009; 3 Tdo 1431/2006).
35. Tělesné trestání lze postihovat také podle § 201 odst. 1 [písm. d)] trestního zákoníku, podle něhož se přečinu ohrožování výchovy dítěte dopustí ten, „kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že (...) závažným způsobem poruší svou povinnost o ně pečovat nebo jinou svou důležitou povinnost vyplývající z rodičovské zodpovědnosti“.
36. V případě následků na zdraví může navíc tělesný trest naplňovat skutkovou podstatu trestného činu ublížení na zdraví podle § 146 trestního zákoníku. Pachatel, který se takového činu dopustí na dítěti mladším 15 let, může být potrestán přísnějším trestem.
37. Důsledkem zneužívání rodičovských práv nebo významného zanedbávání rodičovské zodpovědnosti může být omezení nebo zbavení rodičovských práv. Soudy mohou také předběžným opatřením umístit dítě do vhodnějšího prostředí nebo vykázat násilníka ze společného obydlí a jeho bezprostředního okolí.
38. Dále vláda uvádí, že stávající právní úprava zákazu trestů ve školách a zařízeních ústavní výchovy dostatečně zamezuje tělesnému trestání ve školním prostředí. Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních obsahuje taxativní výčet opatření použitelný ve výchově. Jelikož fyzické tresty nejsou akceptovatelné, nejsou ve výčtu uvedeny. Porušení tohoto zákazu ve školství se řeší v pracovněprávní rovině nebo jako přestupek či trestný čin.

39. Ve vztahu k domácímu násilí vláda uvádí, že k ochraně dětí vynakládá intenzivní úsilí. Poukazuje na kampaň „Stop násilí na dětech“, dětská krizová centra a iniciativy jako například program „Pozitivní rodičovství“ a „Metodický pokyn k postupu lékařů primární péče při podezření ze syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte“. Dále zřídila Pracovní skupinu pro prevenci násilí na dětech a Národní koordinační centrum pro prevenci úrazů, násilí a podporu bezpečnosti pro děti.
40. Zejména poukazuje na Národní strategii prevence násilí na dětech v České republice na období 2008–2018, která byla přijata v září 2008. Tato strategie navazuje na výsledky průzkumů o rozšíření tělesných trestů, na které ve své stížnosti odkazuje stěžovatelská organizace, a zohledňuje též komentář Výboru OSN pro práva dítěte.
41. Vláda konečně tvrdí, že není nutno výslovně zakazovat tělesné tresty, poněvadž je účinný zákaz zajištěn jinými prostředky. Namítá, že účinná ochrana je zajištěna výkladem příslušných ustanovení právních předpisů ze strany Nejvyššího soudu.
42. Vláda závěrem konstatuje, že absenci zákazu veškerých tělesných trestů nelze považovat za porušení článku 17 [Charty z roku] 1961.

B. Hodnocení Výboru

43. Zprvée, pokud jde o závazky vyplývající z Charty z roku 1961 a z revidované Charty, Výbor konstatuje, že Česká republika ratifikovala čl. 7 odst. 10 a článek 17 Charty z roku 1961.
44. Připomíná, že problematika ochrany dětí a mládeže proti špatnému zacházení a týrání z hlediska Charty z roku 1961 byla posuzována opakovaně (Závěry I, 1969, Výkladové stanovisko k článku 7; Závěry V, 1977, Výkladové stanovisko k článku 7; Závěry XIII-2, 1995, Výkladové stanovisko k článku 7). Výbor článek 17 Charty z roku 1961 setrvale vykládá v tom smyslu, že se vztahuje na tělesné tresty dětí, a v minulosti opakovaně dospěl k závěru, že poskytování dostatečné ochrany dětem v tomto směru je jedním z hlavních cílů Charty (Závěry XV-2, 2001, Obecný úvod, Obecné stanovisko k čl. 7 odst. 10 a článku 17).
45. Jelikož se působnost čl. 7 odst. 10 a článku 17 Charty z roku 1961 do velké míry překrývá, Výbor rozhodl, že se bude problematikou špatného zacházení a týrání v případě smluvních států, které přijaly obě ustanovení, zabývat na základě článku 17 (Závěry XV-2, 2001, Obecný úvod, Obecné stanovisko k čl. 7 odst. 10 a článku 17).
46. Zadruhé, pokud jde o meritum stížnosti, Výbor konstatuje, že Charta obsahuje komplexní úpravu ochrany základních lidských práv a lidské důstojnosti dětí – tj. fyzických osob mladších 18 let (*Defence for Children International proti Nizozemsku*, stížnost č. 47/2008, rozhodnutí o odůvodněnosti ze dne 20. října 2008, § 25–26). V tomto ohledu rozšiřuje požadavky Evropské úmluvy o lidských právech.
47. Výbor shledává, že v současné době panuje na evropské i mezinárodní úrovni široká shoda lidskoprávních orgánů, že v právní úpravě má být zakotven výslovný a úplný zákaz tělesných trestů dětí. V tomto směru Výbor zejména odkazuje na Obecný komentář č. 8 a 13 Výboru [OSN] pro práva dítěte.
48. Výbor v tomto ohledu připomíná výklad článku 17 Charty v otázce tělesných trestů dětí podaný v nedávném rozhodnutí ve věci *Světové organizace proti mučení (OMCT) proti Portugalsku* (stížnost č. 34/2006, rozhodnutí o odůvodněnosti ze dne 5. prosince 2006, § 19–21):

„K dosažení souladu s článkem 17 musí vnitrostátní právo států zakazovat a trestat všechny formy násilí vůči dětem, tj. činy nebo chování, které by mohly mít vliv na fyzickou integritu, důstojnost, vývoj nebo psychickou pohodu dětí.

Příslušná ustanovení musejí být dostatečně jasná, závazná a určitá, aby se vyloučilo to, že by je soudy odmítly použít na násilí páchané na dětech.

Navíc musí státy jednat s náležitou péčí, aby zajistily, že takové násilí je v praxi vyloučeno.“

49. Výbor konstatuje, že ustanovení vnitrostátní úpravy citovaná v souvislosti s projednávanou stížností zakazují závažné násilí páchané na dětech a že vnitrostátní soudy budou tělesné tresty postihovat, pokud dosáhnou určité míry závažnosti. Žádný z právních předpisů, na něž odkazuje vláda, však neobsahuje výslovný a úplný zákaz veškerých forem tělesných trestů dětí, které pravděpodobně budou mít vliv na jejich fyzickou integritu, důstojnost, vývoj či psychickou pohodu.
50. Navíc neexistuje jasná a konkrétní judikatura, která by komplexně zakazovala tělesné tresty v praxi. Výbor zejména shledává, že i novelizovanou právní úpravu lze vykládat tak, že odlišuje veškeré formy tělesných trestů od pojmu dovolených „výchovných prostředků“, neboli v rozporu s Chartou připouští tělesné trestání z výchovných důvodů.
51. Výbor taktéž bere na vědomí vnitrostátní judikaturu v oblasti tělesných trestů (viz § 34 výše), nenachází však v právní úpravě ani v judikatuře nic, co by ho vedlo k závěru, že jsou tělesné tresty automaticky zakázány. Vláda to ani nepopírá. Tělesná újma musí naopak dosáhnout určité míry závažnosti, aby byla považována za tělesný trest, přičemž fyzické tresty jsou přípustné, nedosáhnou-li zakázané intenzity.
52. A konečně Výbor připomíná, že v minulosti opakovaně v rámci mechanismu periodických zpráv shledal, že tento stav odporuje článku 17 (Závěry z let 2005 a 2011).

ZÁVĚR

Z důvodů uvedených výše přijal Výbor jednohlasně závěr:

- že došlo k porušení článku 17 Charty z roku 1961.

Monika SCHLACHTER
zpravodajka

Eliana CHEMLA
předsedkyně

Régis BRILLAT
tajemník